

Karne usulünün kalktığı
yerlerde memurlara
ucuz un verilecek

A K Ş A M

Beyoğlu Boğaziçi Kuşu
Lüks ve içkili restoranlarını son derece bir
itina ile açtığını Saygılarımla bildiririm.
MURAD Türkmenoğlu
Beyoğlu Ağacamil Bursa sokak 20 No.
Telefon: 43916 Boğaziçi

Sene 25 — No. 8604 — Fıatlı her yerde 5 kuruş

CUMA 2 Teşrinievvel 1942

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — Akşam Matbaası

Almanya Devlet Reisinin son nutku etrafında

Beklemede olanlar için konuşmak kolay, hareketkeller için güçtür.

Hazırlığını bitirmemiş devletlerin adamları «Daha çok kötü günler göreceğiz, fakat sonunda zafer bizindir» der ve bunu her ay tekrarlıyorlar. Zafer, uzun ödeli bir çek olunca, her yeni ay başında hiç kimse «Hani zafer?» diye sormaz. Umur ve beklenir.

Bir memleket harbe girer, her yerde galebe çalar, zaferi silâh kuvvetinden beklerse, her yeni ilerleştikten sonra ona sorarlar: «Hani zafer?» Bu memleketlerin başındakiler için konuşmak zordur. Bundan dolayı nutkuna «Ben kapı kapı dönmüyorum, iş görüyorum, söz söylemeye vaktim yok» diye başlayan Almanya Devlet Reisi haklıdır. Top patladığı zaman politika sustuğu gibi, söz de biter.

Hareketi sözle uygunlaştırmak zor olduğu kadar büyük çapta işleri her zaman sözle yudurmak da güçtür. Bunun içindir ki Hitler'in, bu seferki nutkunda ilerisi hakkında açık adaklarda bulunmaması İngiltere'de çok mânâlı görülüyor. Halbuki Stalingrad, İngilizler için nutuklardan daha önemli olmalıydı.

Führer, gerçekten, bu son nutkunda yeni, büyük hareketler müjdelemekten çekiniyor. Bunun sebebi, Rusya harbinin son, fakat en çetin devresine gelmiş olması, bir de ilerlemeye engel olan Rusya kısmın çatmasıdır. Fakat, herşeyi önceden söylemenin, bazen, bilinmedik ahval karşısında, faydadan ziyade zarar verdiğini görmüş tecrübelerden anlıyan Hitler'in, bu sefer olacağı değil, olanı anlatmakla yetinmesi, bundan sonra kolları bağı du-racağına alamet midir, bilmiyoruz.

Nutkun tam metnini görmedik. Alman gazetelerine verebildiği parça parça cümlelerden Hitler'in düşüncesini anlamak güç. bunlardan hüküm çıkarmak ise tehlikelidir.

Nutkun, okuduğumuz kısa ve kötü hülâsasına göre, Roosevelt ve Churchill aleyhindeki polemik tarzı bir tarafa bırakılırsa, Hitler Amerika ile İngiltere'nin bu harbdan sonra, sefaleti önlemek için dünyaya vermek istedikleri sosyal temeli, Nasyonal-Sosyalist rejimin Almanya'da çoktan gerçekleştiğini söyleyerek, gaye bu olduktan sonra Almanyayı harbe sürüklemeye ne lüzum vardı, demek istiyor.

Fikrimizce, nutkun en ehemmiyetli yeri bu olsa gerektir. Avrupayı Bolşevik tehlikesinden kurtarmak iddiasıyla açılan Rusya harbinin, Almanya bakımından sona ermiş gibi görüldüğü bir zamanda, gelecek sulhun gagesi sayılan yeni sosyal düzende düşünceleri az çok birleşmiş sanmak harbin bundan sonra lüzumsuzluğuna inanmaktır. Fakat, önce de söylediğimiz gibi, tam metin okunmadıkça nutku ikiye kötiye yormak doğru olmaz.

Harb bakımından Führer iki noktada kesindir: İngiltere ve Amerika, karaya asker çıkarmayı bir daha deneyemeyeceklerdir; Rusya yükü hafifleyince hava akınlarının İngiltereye karşılığı fazlasıyla yapılacaktır.

Rusya harbi hakkında Hitler yeni bir şey söylemiyor. Dnieper, Don, Volga nehirlerinin ele geçmesi Rusyanın bel kemiğini kırmıştır. Stalingrad alındıktan sonra Almanya, bir daha kendisini kimsenin çıkaramayacağı bu bölgelere yerleşecek, buralara düzen verip işletecektir.

Stalingrad alındıktan sonra ne olacak? Bu yeni cephe, önümüzdeki kıs olduğu gibi kalacak mı, yoksa iler, geri hareketler yapılacaktır?

Buna cevap olarak Führer'in iki cümlesini okuyoruz: 1 - Elde tutulması gereken yerleri, her türlü ahval ve şartlar içinde elde tutmak. Bundan, elde tutul-

Necmeddin Sadak
(Devamı sahife 2, sütun 5 te)

Mebuslar halkın dileklerini dinliyorlar

Dünkü temasta en ziyade hayat
pahallılığın şikâyet edildi

İstanbul mebusları dününden itibaren şehrimizdeki kazaları birer birer dolayarak halkın dileklerini dinlemeğe başlamışlardır. Mebuslarımız dün ilk defa olarak Beşiktaş Halk partisi kaza merkezine gitmişlerdir.

Mebus B. Ziya Karamürsel geçen sene halkın dileklerinden hangilerinin hükümetçe tatbik edildiğini anlatmıştır. Bundan sonra salonu dolduranlar birer birer söz almışlardır. Bir zat Etibankın halka kömür dağıtmasında iyi hesap yapmadığını, ilk zamanlarda bol bol kömür verildiğini, şimdi sıkıntı çekildiğini söylemiştir.

Bundan sonra işe bahsine ve hayat pahallılığın temas edilmiştir. Bir zat, 939 senesi fiatlarına nazaran şimdi hayatın yüzde 500, 600 nispetinde pahallılığın şikâyet etmiştir.

Beşiktaş Halkevi reisi B. Hükmî, istihsal mntakalarında halkın gıda yacını karşılayacak miktarda gıda maddeleri olduğuna göre pahallılığı anlamadığını söylemiş, elde Milli koruma kanunu olduğu halde depoları dolduran erzakın meydana çıkarılmamasından şikâyet etmiş ve:

— Bu fiat felâketini durdurmak

lâzımdır, bir fiat harbi yapmak icap eder.

Demiş, içtimaf, milli, ticari ahlâkın ayrı ayrı üzerinde durmak lüzumunu tebarüz ettirmiştir.

Bakkal B. Kemal, bakkalların bugün piring, fasulye, zeytinyağı, peynir satamadıklarından bahisle demmiştir ki:

— Aldığımız mal için fatura istediğimiz zaman, satın aldığımız fiatten daha aza fatura veriyorlar. Yüz elli kuruşa aldığımız mal için 130 kuruşa fatura alırsak kaç satmalıyız?

Bundan sonra umumî ahlâk meselesine geçilmiş, avukat B. Eğref, mekâplere ahlâk dersi konulmasını ileri sürmüştü, mebus general Kâzım Karabekir yeni neslin daha ahlâk olması için umumî bir alâkânın lüzumunu tebarüz ettirmiştir.

Dilekler arasında Beşiktaş'taki ikinci kız orta mektebinin liseye ifrağı, Beşiktaş'ta bir kız sanayi mektebinin açılması bulunmaktadır.

Her mevzudan sonra kaza parti reisi B. Zühütlü Çubukçuoğlu söz alarak Vilâyet, Belediye ve Partice bu mevzulara ait alınan tedbirleri izah etmiştir.

Zeytinyağı fiatleri neden yükseliyor?

Bunun için hiçbir sebep olmadığı
ve esaslı tetkikler yapmak lâzım
geldiği iddia ediliyor

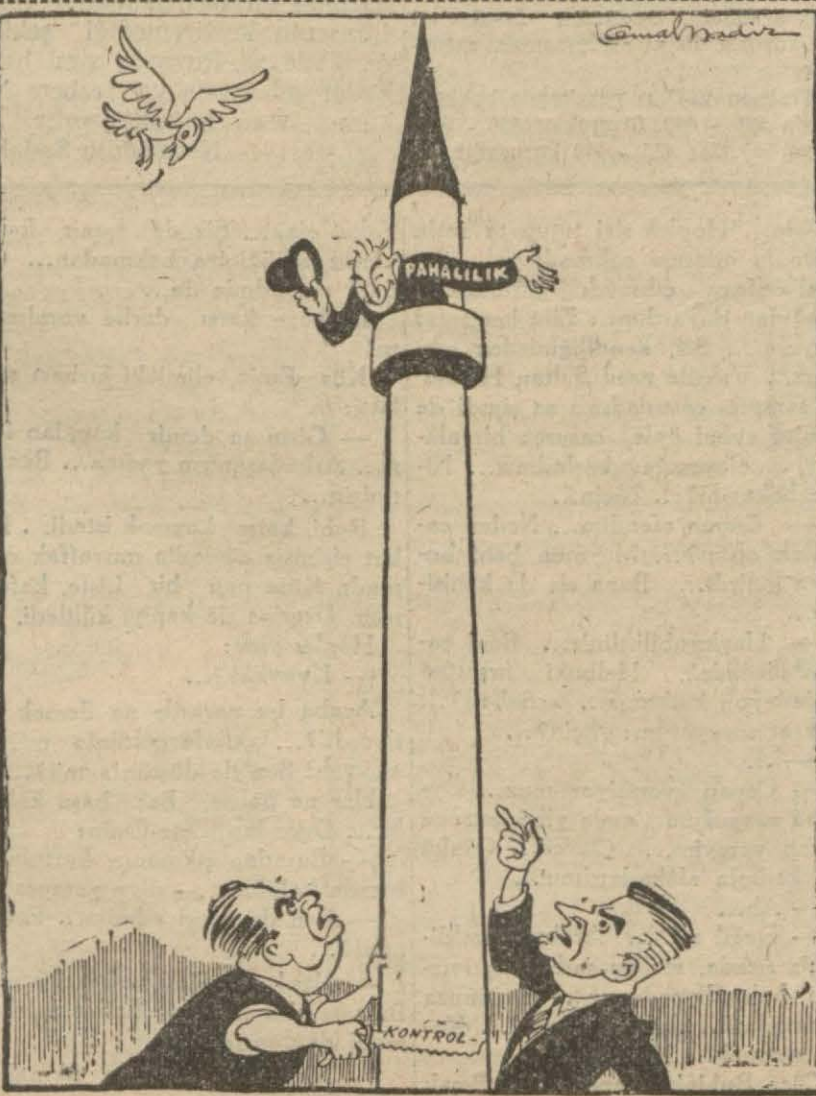
Son günlerde yiyecek maddelerinin fiatleri durmadan yükseliyor. Zeytinyağı 115 - 120 kuruştan 195, Piring 110 - 120 den 200, fasulye 45 - 50 den 75 - 80 kuruşa çıktı. Diğer erzak fiatlerinde de yükseliş bu nispettedir. Zeytinyağı piyasasını yakından bilen bir zat dün bu yükselişler münasebetle bize şu dikkate şayan sözleri söyledi:

«Fiatlerin yükselmesinin istihsalın azlığından ileri geldiği söyleniyor. Bir çok maddeler için bu doğrudur ve istihsalı arttırmak lâzımdır. Fakat yükseliş, istihsal ihtiyacıdan az olmiyan maddelerde de göze çarpmaktadır. Zeytinyağı buna başlıca misaldir. Bugün satılan zeytinyağlar geçen

sene istihsal edilen ve depolara konulan yağlardır. Geçen sene zeytinyağı mahsulü çok boldu. Bunun delili el'an mahsulün tükenmemiş, depoların dolu olmasıdır. Bu yağların fiatlerinin durup dururken yükselmesine sebep nedir? Müstahsil bir iki ay evvel yağı 115 - 120 kuruşa satar ve bunu iyi bir fiat addederken şimdi neden 180 - 190 kuruş istiyor?

Bunun sebebi şudur: Bir kısım tüccar, ellerindeki stokları daha yüksek fiatle satmak için istihsal merkezlerinden buraya mal getirtiyorlar. (Bu tüccarın bir kısmı aynı zamanda müstahsil ve fabrikatördür.) Mal az olunca fiat yükseliyor. Bunu gö-

(Devamı sahife 2, sütun 4 te)

(Meşhur fıkrâ gibi)
— İn aşağı, Yoksa minareyi keseriz.

BU SABAHKİ TELGRAFLAR

Almanlar, Stalingrad'ın içinde yine ilerlediler

Londra radyosu Stalingrad'ın vaziyeti en
buhranlı safhasına yaklaştı diyor

Bir fabrika, içinde bulunan 3,000
asker ve sivil ile havaya uçtu

Vichy 2 (A.A.) — Doğu cephesinde Stalingrad'da Rusların vaziyeti saatten saate fenalaşiyor. Ruslar, şehrin şimal mahallesinde mareşal List'in zırhlı kuvvetlerini durdurmak için ümitsiz gayretler sarfediyorlar. Sovyetler birçok fabrikaları ve bina bloklarını bırakmağa mecbur kalmışlardır. Büyük bir Rus fabrikası havaya uçmuş, içinde bulunan 3000 Rus askerle sivil halk ölmüştür.

Mareşal Timoçenko, netice vermiyen şaşırtma taarruzlarına devam etmektedir. Kafkasyada Terek nehri'nin cenubunda Almanlar, Vlahi-kafkas ve Grozny'e doğru ilerleyişlerine devam ediyorlar.

Londra 2 (A.A.) — Stalingrad muharebesi en buhranlı devresine yaklaşıyor. Sovyet radyo ve gazeteleri, vaziyetin hâlâ pek ciddi olduğunu açıkça halka bildirmektedirler. Kızıl Yıldız gazetesi, sıkışık bir vaziyette bulunan Stalingrad müdafilerine hitaben şöyle yazmaktadır:

«Stalingrad müdafileri! Müdafianıza metanetle devam ediniz, düşman ne pahasına olursa olsun geriye atılmalıdır.»

Dün gece Moskova'da neşredilen Rus tebliğine göre Almanlar, Stalingrad şehri içinde dün yeniden ilerlediklerinden vaziyet yine ciddidir. Buna mukabil şehrin cenubunda Ruslar meskün bir yeri geri almışlar ve 400 Alman askerini öldürmüşlerdir.

Ruslar, Stalingrad üzerindeki Alman tazyikini hafifletmek için şehrin şimal batısında Don nehri boyunca Alman hatlarına ağır bir baskı yapmaktadır.

Moskovadaki Britanova radyosu hususî muhabiri, Stalingrad'ın şimal batı ve cenubunda Rus taarruzlarına inkişafından memnuniyetle bahsediyor. Bidayette bu iki taarruz hareketi tehlike teşkil edecek derecede şiddetli değildi, her iki taarruz da tedafüî bir hareket olmakla beraber, hiç olmazsa Alman tazyikini hafifletmeğe yaradı.

Almanlar, şimale taze bir tank tümeni getirdiklerinden Rus müda-

Kafkasyada Alman taarruzu

Rus hatları yarıldı, bir
çok istihkâmlar
zaptedildi

Berlin 2 (Radyo) — Alman kutaatı Kafkasya'nın şimali garbisinde hiç durmadan ilerleyerek bir çok müstahkem düşman mevzilerini yarmışlar, dağ istihkâmlarına çevrilmiş bir köyü, 500 kazamatla 76 sarp dağ istihkâmını ele geçirmişlerdir.

Kitaatımız Tuapsenin şimal doğu-unda da ilerlemeğe devam etmişler, bir çok kazamatları ele geçirmişlerdir.

İleri hareket, ağır savaşlarla devam etmektedir. Tayyarelerimiz, Kafkas sahilinde bir bölge-vik ticaret gemisini ağır hasara uğratmışlardır.

filinin esasen sıkışık olan durumu daha ziyade ciddileşmiştir.

Kafkasya'da Almanların gerilediklerine dair bazı belirtiler vardır. Almanlar, başka cephelerden kuvvet çekerek Kafkasya'ya gönderecek vaziyette olmadıklarından Novorossiskin cenup batısında kendi kuvvetleri yerine bir Rumen dağ tümeni getirmişler ve acele hücumu soyketmişlerdir. Ruslar, Rumen toplarını susturduktan sonra muhtelif gruplara ayırarak hemen hemen imhaya muvaffak olmuşlardır. Rumen tümeninden pek az kişi sağ olarak kurtulmuştur.

Moskova 2 (A.A.) — Kafkasyada üçüncü Rumen dağ tümeninin uğadığı zayıat 8000 kişidir.

Stalingradın vaziyeti
Berlin 2 (A.A.) — Yarı resmi

Mısır cephesinde İn- giliz taarruz hareketi

Londraya göre mevziî bir mahi-
yeti haizdir, Mihverciler acele
mevzilerini tahkim ediyorlar

Londra 2 (A.A.) — Mısırda garp çölünde Elilemeyn cephesinde kuvvetlerimiz, topçunun hazırlığını müteakip, ilerleyerek düşmanı Manasip-teki mevzilerinden atmışlardır. Londra askerî mahfillerine göre garp çölünün bu mntakasından yapılan taarruz, mevzî bir mahiyeti haizdir.

Cephenin merkez kesimi ise küçük tepeler ile doludur. Düşmanın başlıca mevzilerinin bu tepelerden birinde bulunduğu zannedilmektedir.

Düşmanın kaybettiği mevzileri geri almak için yaptığı teşebbüsler akamete uğramıştır.

Bütün cephe boyunca mihver kuvvetleri hatlarını alelacele tahkim etmekle meşgul bulunuyorlar. Bu mevziler, Alman askerlerinin refakatinde İtalyan piyadesi tarafından tutulmakta bulunduğu zannedilmektedir.

İngiliz tayyareleri, gene Tobruğa hücum ederek iki mihver gemisine tam isabetler kaydetmişlerdir. Aynı bölgede bulunan üçüncü bir geminin yanında, dağakıranla petrol depola-

Fransa'da bir suikast

Doriot partisinin toplan-
tısında bombalar atıldı

Vichy 2 (A.A.) — Fransada Doriot'un partisi toplantısında el bombaları atılmıştır. 8 kişi yaralanmış, bunlardan birkaç kişi ölmüştür. Suikastlı, halktan iki kişinin yardım ile tevkif edilmiştir.

Yeni Gine'de Amerikan taarruzu

Amerikan taarruzu son
tebliğe göre muvaffaki-
yetle devam ediyor

Londra 2 (A.A.) — Bu sabah general Mac Arthurun karargâhı tarafından neşredilen resmi tebliğe göre Yeni Gine'de müttefiklerin Japonlara karşı taarruzu muvaffakiyetle devam etmektedir.

Avustralya kuvvetleri, Moresby ilmanının 68 kilometre şimalinde bulunan Nauro'yu zaptederek 7 kilometre daha şimalde bulunan Nelor üzerine yürümektedirler.

Müttefik tayyareler, Japonların le-vazım yollarına hücum etmişler ve salimen üstlerine dönmüşlerdir.

SÖZÜN GELİŞİ

Sıkıntıya idman

Dünya şimdi büyük bir sıkıntı içindedir. Bu sıkıntı rahata alışmış insanlara, zaten rahatsız bir hayat sürenlere geldikten daha ağır, daha tahammül edilmez geliyor. Hayatının bir devresinden sonra, yahut ömrü boyunca refah ve konfor içinde yaşamış yalnız francalı yemiş, otomobilden aşağı inmemiş, mide-sini nefis yağlarla pisirilen yemeklere alışmış insan şimdi arpa veya mısır karıştırılmış ekmeği, yaya yürümeği, kuyruk yağ ile pisirilen yemekleri tabii olarak pek tahammül edilmez bulur. Yürümek, yahut dakikalarca durak yerlerinde bekledikten sonra kalabalık tramvaylara binip sıkışmak, çarşıda pazarda aradığını bulamamak onların şimdiden sınırlarını bozmuş, karışık ekmeğe, fena yağ sıhhatlerini berbat etmiştir. Durumları sahiden iyi değildir.

Esasen rahatsız, konforsuz, fakirane bir hayat sürenlerin ise bu bakımdan bir şikâyetleri yoktur. Zaten çokça yürüyor, pek uzak yerlere gitmeleri lâzımgelince yine kalabalık olan ikinci mevki tramvaylara biniyorlar. Kuyruk yağ mideleri için yabancı bir şey değildir. Onlar için hayat şartları, manzarası bakımından pek de değişmemiştir. Olsa olsa pahalılıktan şikâyetleri vardır. İşte o kadar! Ama ötekiler öyle mi? Dikkat edin, bütün şikâyetler, sıztılar müreffeh tabakadan geliyor. Çünkü onlar eldiven bulamadıkları için bile üzülmemektedirler.

İnsan hiç bir zaman vücudun ilâhî devamlı bir refaha alıştırmamalı, sıkıntıdan el çekmemelidir. Rahat bir hayata kavuştuğu zaman, cebi para ile dolu iken bile hiç olmazsa ayda bir defa işinden evine ikinci mevki tramvayla, yahut yürüyerek dönmeli; ayda bir olsun köftede veya piyazda yemek yemelidir. Senenin bir kaç gecesini açıkta geçirmesi fena olmaz. Ara sıra rahat düşekten çıkıp katı minder üstünde uyumalı; ayakları toprağa çıplak basmasını unutmamalıdır. Hayat her zaman insanın yüzüne gülmez. Bir gün bunları yapmak mecburiyetinde kalırsanız ezilir gider.

Kıymetli dostum (Vâ-Nû) eskidenberi bu sözleri, bu tecrübeleri edinilme öğütleri tekrarlar. Doğru oldukları bugün daha iyi anlaşılıyor. Vücudumuz iyil günlerde fena günlerin sıkıntılarına karşı daima idmanlı bulundurmamız. Ezilmemek, sıkıntılardan kolaylıkla sıyrılıp çıkmak için.

Şevket Rado

Mahkemelerde:

Karamanın koyunu, sonra çıkar oyunu

Çene altından iğnelediği siyah çarşaf, kadileğen sarı yüzünü matem tülü gibi çerçevelemiş. Gözleri fer, burnu sarkmış, dudaklarının rengi solmuş. Kimdandıkça mafsallarından kopup dağılacak gibi kemikleri fırlayan parmakları arasında dörde ökülmüş bir kâğıt. Müddet-i umumiye kapısının kenarına yaslanmış, karşısındaki adama boğuk sesle anlatıyor:

— Evimi istiyorum. Şu halime bakınız. Beni sefaletten kurtarmak için evimi geriye alınız. Aldandım, benümün son gününde yokluğa düşürdünüz beni.

Bayan Binnazın derdi büyük. Arzahâline diyor ki: «Kocam öleli yirmi sene oldu. Yedikulede baki bir ev bıraktı. Yarısını kiraya verip bu para ile geçiniyordum. Yaşam ilerledi, sık sık hastalanmaya başladım. Sabireyi on yaşında yanıma almış, büyüttüp gelin etmişim. Her zaman beni ziyarete gelirdi. Bu defa hastalanınca kendime bakıracak kimse bulamadım. Sabireyi çağırttım; yaşamı almıştı geçti. Bundan sonra daha kaç sene yaşayacağım? Zaten hastayım. Kocanla beraber evime taşın. Ölüncüye kadar ev kirasını alınız ve bana bakınız. Evi de size bağışlayayım, dedim. Dünyada hiç kimsem yoktu. Ben ölürsem Sabire rahat etsin diyordum. Kendisi de, kocası da teklifini kabul ettiler. Muamele yaptırıldı: «Evimi bin beş yüz liraya Sabireye sattım» diye elimden kâğıt aldılar. Kendilerinden beş para bile almadım. Parayı pulu ne yapacağım. Ölüncüye kadar bana bakınlar yetişir. İlk günlerde gönüllü hostesler. Hizmetime bakıyorlardı. Gel gelelim, bu hoşnutluk altı y sürdü. Hastahım biraz

hafiflemeye başlayınca Sabire de, kocası da benden yüz çevirmeye başladılar. Günde iki övün getirdikleri bir kaşık çorbayı bile çok görmeğe kalktılar. Daha sonraları kavgalar da başladı. Aç kalyordum... Yiyecek istedikçe ikisi birden; «Sen hâlâ gebermedin. Bu gidişle geberceğin de yok. Biz seninle mi uğraşacağız? Şimdiye kadar sevabımıza sana baktık. Yetmiş artık.» diye kıyameti koparıyorlardı. Bana bakacaksınız diye evimi size bağışladım. Sonunda böyle mi yapacaksınız? dedim. «Biz bu ev için sana tıkr tıkr bin beş yüz lira saydık. Bağışlamayı nereden çıkarıyorsunuz?» diye üzerime de hücum ettiler.

Geçen gün de yabancı bir adam geldi, evin dibini köşesini gezmeğe, duvarları, merdivenleri muayene etmeğe başladı. Kendisine sorduğum zaman, hanımteyzel Ben bu evi satın alıyorum. Sahibi bana satıyor, demez mi? Aklım başımdan gitti. Demek ki evimi de satıp bu yaştaki beni sokaklara atacaklar, el kapılarında el açturalacaklar. Evimi geriye alınız, ahır ömrümde avuç açmaktan kurtarınız beni.»

İstida teklif edildi. Aslıye hukuk mahkemesine yazılması icabederken yanlışlıkla müddet-i umumiye hitaben yazılmıştı. Bayan Binnaz, yapacağı muamele anlatılarak istidasını hukuk mahkemesine vermesel bildirildi. Dua ederek ayrıldı. Merdivenden inerken söylüyordu:

— Karamanın koyunu, sonra çıkar oyunu, derler. Avucumda büyüttüğüm adam ettiğim Sabirenin evvelâ yüzüne gülüp de sonradan bana ettiği oyunlara bak hele!..

KINEMA

Beniamino Gigli

Meşhur İtalyon tenoru Berlin'de yeni bir film çevirdi

Bir çok sinema filimleri çevirmiş olan meşhur İtalyan tenoru Beniamino Gigli son günlerde Berlin'de yeni bir film bitirmiştir. Bu film, Pailasse Leoncavallo'nun operasıdır. Büyük tenor bu filmde baş rolü yapıyor. Gigli stüdyolarda işini bitirdikten sonra bir müddet dinlenmek üzere İsviçre'ye geçmiş, Lucerne şehrine gitmiştir. İsviçre'de çıkan bir sinema mecmuasının muhariri burada kendisiyle görüşmüştür. Tenor, muharirinin sorgularına şu cevapları vermiştir:

— Şimdiye kadar on film çevirdim. Çevirdiğim filimleri seyretmek hoşuma gitmez, kendimi beyaz perde üzerinde görünce uyukum gelir. Lucerne'de bir hafta kadar kaldıktan sonra İtalyaya döneceğim. Milân'da Scala tiyatrosunda, Roma'nın Tetro Reale'sinde operalarda rollerim vardır. Oraya gitmeden evvel İsviçre dağlarının saf havası ile

ciğerlerimi doldurmak istiyorum. Şimdiye kadar almış operada şarkı söyledim. Ençok söylediklerim Verdinin La force da destin'i ve Mascagni'nin Aida, L'ami Fritz operalarıdır. Yeni opera olarak Alfaro'nun Don Giovanni piyesini temsil ettim.

Hayatta ençok ne zaman sevdiğimi soruyorsunuz. Pek çok sevdiğimi hatırlamıyorum. En heyecanlı dakikamın muhariri bunlar pek çoktur. Şarkıdan sonra ençok sevdiğim şey aydır. Esasen boş vakitlerimde daima ava giderim.

Gigli şimdi 50 yaşındadır. 30 senedenberi sahneye çıkıyor. Oldukça şişman boyu kısaya yakın ortadır. Kendisine verilen «Zamanımızın en büyük şarkıcısı» «Yeni Caruso» unvanlarını kabul etmiyerek «Ben sadece Beniamino Gigliyim» diyor. Gigli İkbalharda yeniden Almanya'ya gidecek ve bir film daha çevirecektir.

Ekmek karnesinin kalktığı yerlerde

Memurlara ekmeklik unu Toprak mahsulleri ofisi verecek

Ankara 1 — Ekmek karnelerinin kalktığı yerlerde toprak mahsulleri ofisinin memurları ile sabit gelirli vatandaşlara ekmek ihtiyaçlarını karşılayacak buğday ile unu vermesi kararlaştırılmıştır. Bunlara verilecek ekmeğin fiatları Ankara ve İstanbul'daki ekmek fiatlarının aynı olacaktır.

Ziraat, Ticaret ve Dahiliye Vekâletleri işleri idaresinde sıkı bir işbirliği yapmaya başlamışlardır. Memurlara tanzim satışı yapılan yerlerdeki fiatlar üzerinden erzak verilmesi hususunda bir prensip kararına varılmıştır. Bu kararın tatbikına yakında başlanacaktır.

Bakkallar şekeri saklıyorlar

Ankara 1 — Hemen her şehirde görülen şeker sıkıntısı hakkında yapılan tetkiklerin neticesi alakadardır makamlara bildirilmiştir. Yurdun her köşesine ve bilhassa İstanbul'a geniş ölçüde şeker gönderilmesine rağmen şeker bulunmamasından satışa çıkarılan şekerlerin bakkallar ve tacirler tarafından saklandığı zannı hasıl olmuştur.

Aldıkları şekeri satışa çıkarmayıp ta saklıyanlara millî koruma kanununun tatbiki alakadardır bildirilmiştir.

Hindistanda kargaşalık

Londra 2 (A.A.) — Hindistanda Assamda iki mevküf götürmekte olan bir polis, halkın hücumuna uğramış ve silah kullanmağa mecbur kalmıştır. İki kişi ölmüş, iki kişi de yaralanmıştır.

Varnadaki Rus konsolosluğu kapatılmış

Londra 1 (A.A.) — Bir gazetesinin bildirimi göre, Bulgarlar Almanların ısrarı üzerine Varnadaki Rus konsolosluğunu kapatmışlardır.

— Alay etmeyiniz...
— Alay değil, vallahi sahi...
— Buna neden lüzum görüyorsunuz?

— Anlatırım... Fakat evvelâ siz sözünüzü bitirin...
— Bana tahsis ettiğiniz yatak odasının pancurunu açtım... Hoples içeri girdi... Benimle top oynarcasına oynadı... Sonra kucağına aldı... Ağaçtan ağaca... Oradan da, binanın çıkıntısına... Vallahi düşeceğim diye ödüm patladı... Nihayet kencimi bu odada buldum... İspatı da, pencerenin içindeki tozlarda kalmış izlerimdir... İnanmazsanız tetkik buyurun...

— Anlatıklarımızın bu kadarinin doğruluğundan zerre şüphe yok... Zira, bu kata başka türlü çıkamazdınız... Arka tarafını da doğru doğru anlatın bakalım... Ne oldu sonra?

— Sonra, efendim, maymun bana elini ikram etti... Heyecanımı dindirmek için su verdi... Ve planelmeğe başladı... Ben de...

— Siz de pirlenmiş olacaksınız... Acaba şu binanın içinde nelet far diye meraka kapıldınız, tabii...

— Şey... Efendim...

— Haydi haydi... Kem kum et-

mez... Hoples sizi tutup ta zorla karın odasına sokmadı ya... Şayyed sofaya çıksaydı gürtlüsünü ağağdan duyardım... Zira her sefer dayulur... Siz, kendiliğinizden çıkınız... Vaktile nasıl Sultan Hamid'in sarayını casusladınız sa şimdi de benim evimi böyle casusca bir alaka ile oluşturmağa başladınız... Niçin bakayım?... Niçin...

— Canım efendim... Neden casusluk olsun?... Maymun beni buraya götürdü... Buna siz de kanisiniz...

— Haykırabiliriz... Beni çağırabiliriz... Halbuki fırsattan istifadeye kalktınız... Sebebi?... Tekrar soruyorum: Niçin?...
— ...

— Cevap vermiyorsunuz... Öyleyse sorduğum suale yine kendim cevap vereyim... Çünkü... Çünkü bir kadını alâkadamız...

— Ah...
— Değil mi?... Arabada geldikmiş sırada, sarhoş sarhoş aşkımdan bahsediyordunuz... Boyunuza bakmadınız... Aşk!... Hımm!... Kadını sevmek!... Hem de...

— Cüce Ruhlun tepesi attı. Bıçak kemişle dayanmıştı...

— Ben, boyuma, bakmadan...

HARB DURUMU

Kafkasya'da Alman hücumu şiddetlendi

Almanlar Stalingrad'ın şimalinde yeniden bir miktar ilerlediler

Doğu cephesinde:

Stalingrad'daki kanlı muharebe, giddetini kaybetmeden devam ediyor. Moskova radyosu durumun ciddiyetini muhafaza ettiğini, Almanların büyük kayıplar bahasına bir miktar ilerlediklerini bildirmektedir. Londra radyosu da diyor ki:

«Stalingrad'da vaziyet her saat daha ziyade kötüleşiyor. Almanlar son 24 saat zarfında hücumlarını şiddetlendirmişlerdir. Rus tebliği bir tank fırkası ile büyük hücumları yaptıklarını, bu Alman hücumları neticesinde bir miktar yer bırakmağa mecbur kaldıklarını bildiriyor. Timoçenko kuvvetleri, Alman yükünü hafifletmek için Stalingrad'ın şimal batısında taarruzda bulunmuşlarsa da bu taarruz şiddetli top ateşi ve mukavemetle karşılaşarak beklenilen neticeyi vermemiştir. Bu sebeple Ruslar şimdi cennapta taarruz ediyorlar.

Kafkasya'da Mosdok havalsinde Almanlar motörize kuvvetlerle büyük bir hücumda bulunmuşlardır. Alman tebliği

müstahkem yüksek tepelerde muharebenin devam ettiğini bildiriyor. Aynı tebliğ Alman hücum taburlarının hava kuvvetlerinin yardımıyla şehrin şimalinde çok ilerlediklerini, Rusların taarruzlarını tardedildiğini haber vermektedir.

Musıra:

Zırhlı birliklerin himayesinde hareket eden İngiliz piyade müfrezeleri İtalyan cephesine taarruz etmişlerdir. İtalyan tebliği bu taarruzun tardedildiğini bildiriyor.

Hava akınları şiddetini kaybetmeden devam ediyor. İngiliz uçakları yeniden Tobruk'u şiddetle bombardıman etmişlerdir.

Uzak doğuda:

Avustralya - Amerikan kuvvetleri Yeni Gine'de Moresby limanının şimalinde taarruza geçmişlerdir. Japonlar muharebeyi kabul etmiyerek geri çekiliyorlar. Müttefik kuvvetlerin bu suretle 25 kilometre kadar ilerledikleri bildiriliyor. Salomon adalarında durumda değişiklik yoktur.

Almanya Devlet Reisinin son nutku etrafında

(Baştarafı 1 nci sahifede)

ması mutlak lüzumlu olmayan yerlerin bırakılacağı mânası da çıkabilir.

2 — Her türlü ahval ve şartlar içinde, ancak zarurî olan yerde taarruz etmek. Bu da, büyük bir taarruz planından ziyade yalnız lüzumlu görülen ahvalde ve yerde taarruza geçilecektir şeklinde anlaşılabilir.

Böyle büyük bir harbe, halkı kış yardımına çağırarak için söylenmiş bir nutkun kısa parçalarında gelecek hareket planlarının sırrını bulmaya çalışmak boştur. Fakat eğer bu sözleri bir türlü anlayış tarzına dayanarak bir hüküm çıkarmak istenirse Stalingrad alındıktan sonra bu yıl Rusya'da başka ehemmiyetli bir hareket olmayacağını sanmak doğrudur.

Ancak, Almanya Devlet Reisinin, kendine ve ordusuna güveni ne kadar büyük olursa olsun, ayak üstü halka söz söylerken genel kurmay dosyalarındaki bütün askerlik sırlarını açığa vurmayi âdet edindiğini inanamak ta çocukca bir hareket olacağına göre, İngilizlerin dediği gibi Almanya hareketi bir yıpratma harbine mi hazırlanıyor, yoksa kışın kestiremediği şekilde Afrika'da ve Rusya'da yeni hareketler mi hazırlıyor, ezbere hüküm vermek imkânsızdır.

Necmeddin Sadak

Türk gazetecileri

Amerika'ya vardılar, bir çok zevat tarafından karşılandılar

New - York 1 (A.A.) — Türk gazeteciler Hüseyin Cahit Yalçın, Ahmet Emin Yalman, Şükrü Esmer, Abidin Daver ve Zekeriya Sertel dün akşam Transatlantik bir uçakla buraya gelmişlerdir. Kendileri merkezi Vasingtonda bulunan Basın millî kulübünün misafiri olmuşlardır. Türkiye konsoloslu B. Kemal Vasfi ile New - York'daki Türkiye ticaret ailesi B. Sarhan ve Türk gazetecilerinin mihmandarlığına tâyi edilen Vasington eski gazetecilerinden M. Tom Wrigley 15 gün evvelendenberi New - York'a gelmiş bulunuyorlardı.

Türk gazetecileri, Birleşik Amerikanın her tarafını ziyarete davet edilmişlerdir. Ordu kamplarını, deniz tesislerini, ordu ve mühimmat fabrikalarını, deniz tezgâhlarını göreceklidir.

Türk gazetecilerinin New - York'ta Belediye reisi M. La Guardia, M. Al Schmidt ve başka şahsiyetlerle görüşmeleri beklenmektedir. Kolombiya üniversitesinin eski talebelerinden olan Ahmet Emin Yalman, Şükrü Esmer ve Zekeriya Sertel eski üniversite hâatlarını tekrar yasaatacaklardır.

Türk gazetecileri Vasingtonda Türkiye büyük elçisi M. Münir Ertuğrul'u görecekler ve yine Vasingtonda Reis Roosevelt'in mutabakat gazeteciler toplantısında hazır bulunacaklardır.

Misafirlerimiz Reis Roosevelt'i gördükten sonra, Millî Basın kulübü tarafından gereğlerine verilen öğle yemeğinde bulunacaklardır.

Trakyanın ekmek ihtiyacı

Alınulu (Akşam) — Şehir ve kasabalarının ekmeklik ihtiyaçlarının belediye tarafından temin edileceği kararı üzerine burada Kırklar-elli val vekilinin başkanlığında bir toplantı yapılmıştır. Umumi müfettişliğin işareti ile yapılan bu toplantıya Trakya kaymakamlarından ve belediye reislerinden bazıları da iştirak etmiştir.

Bu toplantıda halkın ekmeklik hububat ihtiyacı için bölgenin istihsal durumunu gözden geçirilmiş ve hububatın noksanlığı dolayısıyla haric vilayetlerden celbeye karar verilerek bu işe memur edilen belediye reisleri Anadolu'ya gönderilmiştir.

Takvim

Ramazân 21 Hızır 150
S. İm. G. Ö. İ. Ak. Yat.
E. 10.27 12.04 6.12 9.30 12.00 1.31
Va. 5.19 6.58 13.03 16.31 18.51 20.23

(Arkası var)

BILLÛR ŞİŞE

AŞK VE MACERA ROMANI

Tefrika No. 83

Yazan: (Vâ - Nû)

Hadım, hain hain güldü:
— Amma, sizin gece gündüz kapanmanız icabediyor.

— Nerede?
— Nerede olacak, azizim, şu demir kafesin içinde...

Muhalefet fırkasının minimini reisi, i te bu söz üzerine ilk defa soğukkanlılığını kaybetti:

— Aman, demeyin, birader...

— Ya... Şimdi biraderiniz oldum, öyle mi?... Halbuki, hisleriniz henem daima vâzih surette izhar buyurursunuz... Beni pek sevmediğinizi saklamazsınız... Esasen harem daireme çıkmazda bu hüsnü niyetinizden ileri gelmiyor... Benim aleyhimde kim bilir neler kuruyordunuz...

— Emin ağa... Emin bey... Emin beyefendi...

— Yalvarıyor musunuz?... Size

yakışmaz... Siz ki, Sultan Hamidi deviren bir zatsınız... Siz ki... Evet, siz ki... Fakat siz kim olursanız olunuz, girin şu kafese... Hah, hah!... Buralarda doluşarak beni kafese sokmaktınız, kafese giriyorsunuz...

Maymun, klâsik sayhalarından birini kopardı:

— Kvvvkk! Kvvvkk!

Cüce:

— Emin beyefendi... Beni niçin tahkir ediyorsunuz, niçin kendinize düşman sayıyorsunuz... — dedi.

— Kalbinize zerre şüphe girmesin ki, buraya, sizin haremünüzün harimine kendi arzuma gelmiş değilim... Maymun Hoples, kuyruğu ile burnunu gıcıklayarak beni uyandırdı... Kendisiyle, Yıldız sarayından itiba-

ren nasıl sevgiyle birlirsiniz...

— İşte ben de onun için sizi kendisine misafir edeceğim ya...

AKŞAMDAN AKŞAMA

Şiirimizin
zavallılığı

«Yürüyüş» mecmuasından Cahit Saffet'in yazdığı ve «Yürüyüş» başlıklı aşağıki şiiri alıyorum

Bütün insanlar iyi
Hakkı değilimden alır
Suyu doreden gelir
Kolay kolay övülür
Sonra eller öpülür.
Bütün insanlar iyi

Aynı imza ile «Ağaç» şiiri
Bir ağaç ki düşünür
Bütün ömrüne
Ez ağaç ki ağlar
Yağmur yağdıkça
Derdini sorulmaz
Gölgesinde yatılır
Koyun koyuna toprakta
Meyyası yenir
Dahi kesilir üstelik

Ve ben senin için ağlarım
Yağmur yağdıkça

Başka mecmualarda başka imzalarla başka şiirler de çıkıyor hepisi aşağı yukarı bu kırat.

Cahit Saffet'in ve edebiyat okulu arkadaşlarının istidatı, yahut fena tahassülü olduğunu iddia için kaleme sarılmış değilim. Onlara not okuyucular versin. Tanzimat-ı sonrakî Türk şiirinin bir bedbahtlığına işaret edeceğim.

Garphlar, nazım denen çeşitten ne istifade temin etmiş... Meselâ Avrupa dillerinin herbirinde binlerce manzum tiyatro vardır: Dramlar mı istersiniz, komediler mi fevrik eserler, mi, operalar mı, beynelmîl şaheserleri tâ Greklerden itibaren, Göthelere, Puşkinlere, Rostand'lara kadar tercümeleri mi? Sonra mektep manzumelerinden başlayın. Her birinde millî ve insanî yüksek hissiyatı aksettiren, manâsı anlaşılır, çocuklara ezberletilmeğe elverişli ve lisanın temelinin teşkil eden mısraları tabirleri, vezirleri havâi eserler, sayısız marş, şarkı, güftele, ilh.

Bir de bize gelelim:
Edebiyatı cedide, Fecrîâtı artık anlaşılamaz bir duruma düşmüştür. Ondan sonra Halit Fahri bir «Baykuş», Yusuf Ziya bir «Binnaz», Faruk Nafiz bir «Kahraman» yazdı. Haydi bir iki daha var diyelim. Telifi, tercümesi topyekûn beş altı taneyi doldurur mu? Abdülhak Hâmidîkilerle beraber onu yirmiye geçer mi? Ve yeni telâkîlere göre kaç tanesi sahneye konulabilir, konabilir mi? Sairlerimizin iltifat etmemesi yüzünden yeni marşlarımızın bile güfteleri şöyle iltibash ve acab!

Ankara! Ankara! Güzel Ankara! Seni görmek ister her bahtı kara..

Okul kitaplarına, yardımcı kitaplara bol bol nümune koyabilmek için sağlam Türkçe kaç şiir dergisi gösterebilirsiniz?

Schiller'in, Musset'in, Shakespeare'in manzum tercümelerinden dilimiz nüstağını midir? Değilse hani?

Şiirimizin bedbahtlığı, Temiz Türkçe cereyanının zuhurundan itibaren makul ve faydalı devrin pek az sürmesi olmuştur. «Oh! Arapça ve Farsça garib tabirlerden kurtulduk! Ne âlâ! yazılanları anlıyoruz» demeye kalmadı. Acemilikle bocalayan ediplerimiz Türkçe nazma benüz hüviyetini bile vermediler, haydi bakalım cep takvimini guarası, «Yazık oldu Süleyman efendiye»ler, ve sanki bu cereyan dört elle sarılacak bir matakımız gibi, Arabin yalellisi tarzında hep aynı makam sürüp gidiyor.

Bütün insanlar iyi
Hakkı değilimden alır
Suyu doreden gelir

Doğrusu gına getirdik.
Yeni tabirler bir «tepkî» istiyoruz. Ama şöyle kelimelerin tam ifade ettiği tarzda Adam akıllı bir tepki... O derecede ki, şimdiki şiir okulu-

ŞEHİR HABERLERİ

Yiyecek
maddeleri

Tüccara bir kâr vererek
bakkallara dağıtılacak

Anadoludan muhtelif vasıtalarla İstanbul'a getirilen yiyecek maddelerinin gittikçe flatlandığı ve bir kısmının tamamen kara borasına intikal ettirilerek ortadan kaybolduğu yazılmıştı. Alâkadar resmî daireler bundan sonra Anadoludan deniz ve kara yollarıyla gelen yiyecek maddelerinin cins ve miktarlarını tesbit etmeğe karar vermişlerdir. Bu maddeleri getiren tüccardan maliyet fiatı istenecek ve muayyen miktarda kâr ilâvesinden sonra bu mallar Belediye İktisat işleri müdürlüğü tarafından tesbit edilen bakkallara dağıtılacaktır. Ayrıca bakkallara da tebliğat yapılarak perakende kaç kuruş satış yapacakları hesaplanarak bildirilecektir. Belediye müra-kipleri bu muayyen bakkalları gezererek tesbit edilen fiat üzerinden satış yapıp yapmadıklarını ve malları saklayıp saklamadıklarını meydana çıkarılacaktır.

İlk olarak evvelki gün Boyabaddan bir tüccar adına Haydarpaşaya getirilen 102 çuval pirinç, tüccara muayyen miktarda kâr verildikten sonra 62 Bakkala dağıtılmıştır. Tüccar bu pirinçleri bakkallara kilosu 149 kuruştan tevzi etmiştir. Dün bakkallar da bu pirinçleri Belediye müra-kipleriyle muntaka ticaret müdürlüğüne rapor etmişlerdir.

Muntaka Ticaret müdürlüğü, her gün yiyecek maddelerinin perakende fiatlarını alarak Ticaret Vekâletine göndermektedir. Piyasa kontrollerinin muntaka ticaret müdürlüğü ile Belediyenin müştereken hareket etmekte olduğunu yazmıştı. Her iki dairenin alâkadar memurları tarafından alınan fiatlar karşılaştırılarak raporlar ona göre hazırlanmaktadır.

Belediye İktisat işleri müdürlüğü, bundan sonra her gün topdan fiat aldığı gibi yiyecek maddelerinin perakende fiatlarını da tesbit edecek ve ilerideki mukayeseleri bu esasla göre yapacaktır.

Dün müra-kipler, piyasayı dolaşarak yiyecek maddelerinin perakende fiatlarını tesbit etmişlerdir. Yiyecek maddelerinin topdan fiatları, İstanbulun ticaret merkezi olan Bahk-pazarından ve Ticaret ve Zahire borsasından alınmaktadır. Perakende satışlarda Beyoğlu semti daha yüksek fiat gösterdiğinden bundan sonra perakende fiat alınırken ayrıca Beyoğlundan da fiat alınması ve İstanbul cihetindeki fiatlarla karşılaştırılması kararlaştırılmıştır.

Ticaret Odası Meclisi

Ticaret Odası meclisinde açılan münhallere yeni tayımlar yapılmıştır. İkinci Reislığe B. Ahmet Kara, birinci Reislığe B. Nuri Dağdelen, ikinci Reis vekillikğine B. Lütfiye Hüsnü Arran seçilmiştir.

★ Belediye seçiminin başlaması üzerine Halk Partisi Bektaş kaza reisi B. Zühtü Çubukçuoğlu evvelki akşam tanzimattan evvel, sonra, ve her iki Meşrutiyet devirleriyle ve Cumhuriyet devrindeki Belediyeler etrafında alâka çeken bir konferans vermiştir.

nun yerinde yeller estirsin. Tozu dumana katsın... Ve Türkçenin cidden muhtaç olduğu bir «Yeni klâsîk» belirsin.
Bir dil, şahitlerinin manzumeleriyle sabitleştirilir. Bugünkü imlâyâ gelmezliği anarşının bir sebebi de, şiirlerin böyle bir acınacak halde bulunmasıdır. (Vâ-Nû)

Mektep
defterleri

Vilâyetlere de defter
gönderilmesine başlandı

Mektep defterlerinin dağıtılmasına hafta başındanberi başlandığı yazılmıştı. Maarif Vekâleti, her vilâyetin ne cins ve ne miktar defterlere ihtiyacı bulunduğuna tesbit ederek hazırlanan listeyi birlikler umumî kâtipliğine vermiştir. Vilâyetlerden, kimlere defter verilebileceği sorulmuş, alınan cevapta gösterilen şahıslara tevziata başlanmıştır. En uzuz defterler yüz paraya malolmuştur. On altı yapraklı bu defterler, vilâyetlerde çocuklara maliyet fiatına göre dağıtılacaktır. Defterler, yalnız mektep kooperatiflerine verilmektedir. Her mektep, kooperatif vasıtasıyla ve mahallî maarif müdürlüğünün vizesiyle ihtiyacını temin edecektir.

Bundan sonra defterler hazırlan-dıkça vilâyetlere gönderilecektir. Yakın vilâyetlere sevkîyata başlanmıştır. Maarif müdürleri, mekteplerde tevziatı talebe adedine göre yapacaktır. İlk mekteplerde çocuk başına 7 defter hesaplanmıştır.

Tophane
cinayeti

Suçlu kaza olduğunu
söylüyor

Tophanede bir kahvede arkadaş Mustafa'yı tabanca ile öldüren Ahmed'in muhakemesine dün ikinci ağır ceza mahkemesinde başlanmıştır. Maznun Ahmet, Mustafayı isteyerek öldürmediğini ileri sürmektedir.

— Gece ben kahvede otururken Mustafa geldi. Sarhoştur. Sebepsiz yere benimle kavga çıkıp küfür etmeğe ve yumruk vurmağa başladı. Kendimi müdafaa için ayağa kalktım. Bu defa Mustafa cebinden tabancasını çıkardı, fakat tabanca elinden yere düştü. Ben de hemen tabancayı alıp kahveden çıktım, kaçmağa başladım. Mustafa da; «Senti öldürceğimi» diye arkamdan koşuyordu. Kendisini kurtutmak için geriye dönüp havaya bir el atış ettim. Fakat kurşun kaznen onun karnına isabet etmiş. Onu öldürmek kastıyla ateş etmedim.

Demistir. Şahitlerin dinlenmesi için muhakeme başka güne bırakılmıştır.

Sadakai-ı fıtır

İstanbul müftülüğünden: Milletimizin en mühim ihtiyacını karşılamak için yurdumuzun hava müdafaaası esbabını temin hususunda pek kıymetli mesafesi görülmekte olan ve aldığı tebberrüti Kızılay ve Çocuk Esirgeme kurumlarıyla aralarında paylaşılan Türk hava kurumuna her vechil yardımında bulunulması lüzumunu, Fitra ve zekât itaile mü-kellef olan muhterem ahalimize ehemmiyetle arz ve sadakai fıtır nevi ve miktarı ilân olunur.

Sadakai Fıtır	Kır.	Kır.
Buğday unundan	63	20
En iyi	Kır.	Kır.
Rezzaki	200	184

Sahte limon
tuzu

Zehirli maddeyi kutulara
doldurup satmışlar

Salamon, Bohor ve Mustafa adlarında üç kişi, asid oksalik denilen zehirli bir maddeyi limon tuzudiyi satmak suçundan yakalanarak asil-yeye yedinci ceza mahkemesine verilmişlerdir. İddiaya nazaran Salamon ile Bohor bu maddeyi beşer gramlık kutulara doldurarak üzerine limon tuzu etiketi yapıştırmışlar ve Mustafa vasıtasıyla memleketin her tarafına dağıtıp satmışlardır. Bunu haber alan Şihhiye Vekâleti emir verip bu maddeleri piyasadan toplamış ve üç maznunu da hıfzashha kanununa muhalif hareketten dolayı mahkemeye vermiştir.

Dün yapılan muhakemede Mustafa, bu kutuların Salamon ve Bohor tarafından kendisine verildiğini ve kendisi de limon tuzu zannederek sattığını söylemiştir. Bohor ise hiç kimseye böyle bir şey satmadığını ileri sürmüştür. Şahitlerin dinlenmesi için muhakeme başka güne kalmıştır.

Borsa dışında
satışlar

5 liradan 100 liraya
kadar ceza veriliyor

Her nevi yiyecek maddelerinin Ticaret ve Zahire borsasına alındığı yazılmıştı. Borsa haricinde yiyecek maddesi satan tüccara evvelâ komisyonluk tarafından bir ihbarda bulunmakta, tekersiründe ismi, Ticaret Odasına verilmektedir. Ticaret Odası, bu tüccarlara beş liradan yüz liraya kadar para cezası vermektedir. Cezalar bu suretle katılduktan sonra, tahsili için loriya verilmekte, tüccar icra masrafini ödemeye mecbur tutulmaktadır.

Son günlerde borsa haricindeki satışlar artmış olduğundan yeni kararın iyi netice vereceği beklenmektedir.

Ticaret ve Zahire borsaları kanununun yeniden hazırlandığı yazılmıştı. Yeni kanun meriyete girdikten sonra Ticaret ve zahire borsalarının ehemmiyeti bu bakımdan da artacaktır.

RADYO

Bugünkü program

12.30 Program, 12.33 Müzik (Pl.), 12.45 Ajans haberleri, 13. Şarkı ve türküler
13.03 Fasil heyeti, 13.40 Dans müziği (Pl.), 13.45 Konuşma, 13.55 Şarkı ve türküler, 13.50 Ajans haberleri, 13.45 Klâsik Türk müziği, 20.15 Radyo Gazetesi, 20.45 Müzik (Pl.), 21. Evin saati, 21.15 Temsil, 22. Salon orkestrası, 22.30 Ajans haberleri ve borsalar.

ÖLÜM

Mısır Esrafından Mısır Hüseyn Hüsnü Ömeri beyin kermesi

BAYAN FATMA ÖMERİ

30 Eylül çarşamba günü Büyükdada Nizam caddesindeki köktünde kalp sektesinden vefat etmiştir. Cenazesi dünkü Perşembe günü Akşamba ve taallukatı ve bir çok dostlarının huzurunda kılınıp saat 12 de motorle Sirkeci İskelesine nakledilerek namaz Bayezit Camii karşısında kılınan sonra Edirnekapi şehitliğindeki ale mahkemesine defnedilmiştir. Allah rahmet eylesin.

HAVANADA KATİL

ALICE FAYE — CARMEN MIRANDA
JOHN PAYNE — CESAR ROMEO

MARLENE DIETRICH

Baş döndürücü artisin en kuvvetli filmi

GECE GÜZELİ

İhtiras... Ask... Lüks...

Pek yakında SÜMER Sinemasında

Bugün matine lerdan itibaren

TAKSİM sinemasında

Seyredenleri sürekli heyecan ve heyecana garkedecek büyük bir film

Tarzan Diyarında

Türkçe Sözlü — türkçe Şarkılı

Balta girmemiş ormanlarda korkunç sergüzeşler... Esrarengiz maceralarla dolu heyecanlı bir mevzu... Baştan sonuna kadar merak ve korku ile dolu bir eser.

RAŞİD RIZA TİYATROSU

Halide Pişkin beraber

SONBAHAR TEMSİLLERİNİN İLK HAFTASI

Kadıköy SÜREYYA Sinemasında
Bu Akşam

Sizi TANIMIYORUM

Komedi — 3 — Perde

Çevirenleri: BEDİA FON ŞTATZER — VASFI RIZA ZOBU

ŞARK

Bu Akşam

SİNEMASINDA

Saat 9 da

Şimdiye kadar beyaz perdede eş görülmemiş muazzam ve muhteşem bir eser. En kıyı yürekleri bile gözyaşlarına gark edecek ASK - KIN - İNTİKAM ve İHTİRAS dolu harikalar şaheseri.

K I S M E T

Rejisörlü: GEZA Von BALVARY

Baş rolde: Arapçanın kıvı Heinrich George

Bu filmdeki Oryantal Dânslar ve Şark revüleri

ve hey'eti tarafından oynanmıştır.

Pek az kalan numaralı yerlerinizi hemen aldınız. Telefon: 40380

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

İstanbul bira fabrikasında elde edilecek yaş küspeden 100 kazanı, ihale tarihinden itibaren haftada iki gün harif olmak üzere diğer günlerde çıkacak küspeleri 3 - 4 ay zarfında almak şartıyla pazarlıkla arttırmaya konulmuştur.

Pazarlık 6/10/942 salı günü saat 10 da Kabataşta Levazım gubesindeki Merkez satış komisyonunda yapılacaktır.

İsteklilerin pazarlık için tayin olunan gün ve saatte teklif edecekleri fiat üzerinden % 15 teminat parasıyla birlikte mezkûr komisyona müracaatları ilân olunur. (251)

Belediye sular idaresinden:

1 — Osmanbey - Maçka arasında Rumeli ve Teşvikiye caddeleri imtidadına takriben (3200) M3 Tranşe hafredilecektir.

2 — Bu işe ait şartname idaremiz levazım dairelerinden alınacaktır.

3 — Evvelce teklif edilen fiatlar yüksek görüldüğünden dolayı tekrar ilânına lüzum görülen bu hatıryat işi pazarlıkla ihale edileceğinden hafriyat ihalesine almak isteyenlerin 7/10/942 çarşamba günü saat 14 de Taksim Siraservillerdeki idare merkezinde hazır bulunmaları. (296)

Devlet Deniz Yolları İşletme Umum
Müdürlüğü İlânları

İstanbul Şehir Hatları için verilmiş olan 1941 - 942 senesine mahsus talebe hüviyet varakaları 1. Birinciteğrin, 942 tarihinden itibaren tebdil edilmeğe başlanacağı ve geçen güne verilmiş olan talebe hüviyet varakalarının da 15. Birinciteğrin, 942 tarihinden sonra hükmi kalmıyacağı ilân olunur. (298)

İstanbul Üniversitesi rektörlüğünden:

Yabancı diller okulu imtal imtihanları 7/10/942 Çarşamba günü saat 13.30 da başlayıp 9/10/942 Cuma günü bitecektir. İmtihan gün ve yerini öğrenmek üzere ilgili talebin Okul idaresine müracaatları. (216)

Amcabeye göre...

— Takdim ederim: Arkadaşım bay Veli...

... Bizim dairede, 67 lira maaşla çalışıyor...

... Semtimiz de aynı, bizim karşı-mızdaki merdivenli evde kiracıdır...

... Bugüne bugün dört çocuk ba-sıdır maaşla...

... Adeta ayaklı kütüphanedir, istifade ederim...

A. — Kütüphanesini bilmem arama 67 lira ile 6 kişiyi geçindir-mes. istifadeye değer...

DERMOJEN

YANIK, ÇATLAK, EKZAMA ve ÇİLD YARALARINA fevkalâde iyi gelir. Derinin tazelenmesine ve yenilenmesine hizmet eder. HER ECZANEDE BULUNUR.

NAKİL

13/3/42 tarihli ruhsatnameye tevfi kanununa girmiş olan Mühüratlı Birliği merkezinde muvakkaten Galatada, Nordstern hanında 3/4 numaraya nakledildiği, alâkadarlarca malûm olmak üzere ilân edilir.

Dr. İHSAN SAMİ**Gonokok aşısı**

Belsoğukluğu ve iltihâtlarına karşı pek tesirli ve taze aşısıdır. Divanyolu Sultanmahmud türbesi No. 113

ZAYİ — Beyoğlu nüfus memurluğundan aldığım nüfus tezkeremi ve Bursa askerlik şubesinden verilen askerlik tezkerem ile birlikte kaybedilmiştir. Yenilerini alacağımdan eski-lerin hükmü yoktur.

316 doğumlu Lizezer oğlu Avram

MOD E V A

Salonu müdürü Bayan E V A, Avrupa seyahatinden avdetle getirdiği en son moda ve zengin sapka modelleri koleksiyonunu 1 Birinciteğrinden itibaren ziyarete savın müşterilerini davet eder.

★ Eminönü Halkeviden: 3/10/1942 cumartesi gece saat (20,30) da Evimiz caz orkestrası üçüncü konserini verecektir. Arzu edenlerin davetiyele-ri büromuzdan almaları rica olunur.

Pamuklu mensucat Fabrikala-rında çalışmış tecrübeli ve yüksek maaşlı bir

Dokuma ustabaşısı

ile İKİ İYİ USTAYA ihtiyaç vardır. Taliplerin Kazlı Çeşme-de MENSUCAT SANTRAL T.A. Şirketine müracaatları.

Bu Pazar günkü**Fevkalâde satıştan:**

En meşhur üstatlar tarafından imzalı tablolar, İpek veya gümüş işlemeli eski kumaşlar, kristal takımları, iki güzel Vazo ile bir çok âsarı nefise, hakiki maroken mükemmel bir takım, Muşarabı mobilyalar ve sair.

Bu mobilyaları görmek veya satın almak isterseniz Ortaköyde yapılacak fevkalâde açık arttır-malı satışa iştirak ediniz. Bu bapta-ki tafsilâtı yarınki nüsha-mızda okuyunuz.

ZAYİ — 1838 numaralı tabip diploma-yı kaybettim. Yenisini çıkaraca-ğımdan eskisinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Doktor Rifat Öztürk

RADYOLIN

ile sabah, öğle ve akşam

Her yemekten sonra günde 3 defa muntazaman dişlerinizi fırçalayınız

ORION
RADYOLARI
GARANTİLİDİR

İstanbul Bölge sanat Okulu Alım Satım Komisyonu Başkanlığından:

Bakır tencere, semaver, tepsi vesaire alınacaktır

Alınacak malın adı	Miktar	Ağırlık	Muhammen fiat	Tutarı	Kat'ı Te.	İhale gün ve saat
Büyük bakır tencere	2 A.	60 Kg.	700 kuruş	420 —		
Orta boy "	15 "	300 "	700 "	2100 —		
Bakır semaver	7 "	280 "	700 "	1960 —		
Bakır tepsi	17 "	170 "	650 "	1105 —	2576,25	5/10/1942 Pazartesi 8/15
Bakır karavana	243 "	486 "	500 "	2430 —		
Bakır su güğümü	200 "	—	1200 "	2400 —		
Bakır bardak	1500 "	—	150 "	2250 —		
Bakır tabak	2255 "	—	200 "	4510 —		

17175

- 1 — Müstacelen teminine zaruret hasıl olan yukarıda yazılı 8 kalem bakır eşya pazarlıkla talibine ihale edilmek üzere eksiltmeye konulmuştur.
- 2 — İhale Yüksek Mektepler muhasebeciliğinde toplanacak okul alım satım komisyonu tarafından yu-karıda gösterilen gün ve saatte yapılacaktır.
- 3 — İsteklilerin kat'ı teminatı ihale saatinden daha evvel Yüksek Mektepler Muhasebeciliği veznesine ya-tırmaları veya hür teminat mektuplarını komisyon başkanlığına ibraz etmeleri lazımdır.
- 4 — İsteklilerin bu pazarlığa iştirak edebilmeleri için 3490 sayılı kanunun icap ettirdiği vesikaları haiz bulunmaları şarttır.
- 5 — Yukarıda yazılı 8 kalem bakır eşyaya ait şartname ve nümuneleri görmek isteyenler her gün İstanbul Sanat Okuluna başvurabilirler.

(167)

Badem Ezmesi

İsmarlama ve hazır
Divanyolu No. 31

**SEKERCİ
ALİ BAYRAKTAR**

Kadıköy sulh ikinci hukuk hâkim-lüğinden: 942/268

Kadıköyünde Caferaga M. Yoğurt-çupark yokuşunda 23 No. da mukim Ölü Hürşit kızı Nazire Şahinbaşın su-urundaki noksanlık ve felç dolayısıyla mahkememizce hacrine ve kendisine aynı evde mukim kardeşi Yusuf Ra-sih karısı Semiha Şahinbaşın vasi ta-yinine karar verilmiş olduğundan ka-nunun yollarına müracaat olunmak üze-re keyfiyet alâkadarlara ilân olunur.

**Betonarme köprü inşaatı ilânı
Nafia Vekâletinden:**

- 1 — Aydın vilâyeti dahilinde ve Aydın - Menderes yolunun 7+440 inci kilometresindeki betonarme Menderes köprüsü ile tahliye gözleri ve 4 + 308 — 8 + 380 inci kilometreleri arasındaki şose inşaatı «435000» lira keşif bedeli üzerinden kapalı zarf usulile eksiltmeye çıkarılmıştır.
- 2 — Eksiltme 16/10/942 tarihine müsadif cuma günü saat 15 de Nafia Vekâleti Şose ve Köprüler Reisliği odasında yapılacaktır.
- 3 — Eksiltmeye müteallik evrak «21» lira «75» kuruş mukabilinde Şose ve Köprüler Reisliğinden alınabilir.
- 4 — İsteklilerin tatil günleri hariç olmak üzere eksiltme tarihinden en az üç gün evvel bir dilekçe ile Nafia Vekâletine müracaatla bu gibi inşaatı yapabileceklerine dair ehliyet vesikası almaları lazımdır.
- 5 — Eksiltmeye iştirak edecekler dördüncü maddede yazılı vesakile 942 yıla ait Ticaret Odası vesikası «21 150» liralık muvakkat teminatlarını havlı olarak 2490 sayılı kanunun tarifati dairesinde hazırlayacakları kapalı zarflarını ikinci maddede yazılı vakitten bir saat evveline kadar komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lazımdır. «8155» «10275»

MUHASEBECİ ARANIYOR

Şantiyelerde çalışmış tecrübeli bir muhasebeciye ihtiyaç var-dır. Dolgun maaş verilecektir. Taliplerin İstanbul 176 posta kutusu adresine «Muhasebeci» rumuzla müracaatları.

**İstanbul Elektrik, Tramvay ve Tünel
İşletmeleri Umum Müdürlüğünden:**

- 1 — İstanbulun muhtelif semtlerinde yapılacak tahminen (7000) metre kablo ferfi ile kablo değiştirme işi 6/10/942 salı günü saat (15) de pazarlık suretille ihale edilecektir.
- 2 — Muvakkat teminat maktuan (1087,50) liradır.
- 3 — Şartnameler idarenin levazım müdürlüğünden parasız tevzi edil-mektedir.
- 4 — Pazarlığa iştirak edeceklerin idari şartnamesindeki tarifati dahilinde muvakkat teminatlarla birlikte mezkûr gün ve saatte Metro Han 5 inci kat Komisyon odasında hazır bulunmaları.

(253)

Güzel San'atlar akademisi

Talebe kayıt muamelesine devam ediyor.

Güzel san'atlar akademisi şubelerine namzet talebe kaydı 7 ilktegrin 942 tarihine kadar devam edecektir.

Bu tarihten sonra yapılacak müracaatlar hükümsüzdür. Şubelerin kabul şartlarıyla namzetlerce idareye tevdiî lüzumlu vesikalar daha evvel gaze-telerle ilân edilmiştir. Mezkûr ilânları görmemiş olanlar Akademi dahilî ilânlarından lüzumlu malûmatı bulabilirler.

9 ve 10 ilktegrinde Yüksek mimarlık, 15 ve 16 ilktegrinde tezyinat, re-sim ve heykel şubelerinde kabul imtihaanları yapılacaktır. Namzetlerin imti-han için beraberlerinde getirecekleri terzîm malzemesini ve imtihaan saat-lerini öğrenmek üzere dahilî ilânları muayyen ihalelerden evvel gözden geçirmeleri lazımdır.

(217)

*Bir «Bayer» ilâcı
nedir?*

Bir «Bayer» ilâcı, bütün dünyaca meşhur araştırma müesseselerinin hazırladığı bir şifâ vasıtasıdır. Binlerce doktor, hastalarına «Bayer» ilâçları vermekte ve «parlak mu-vafakiyetler elde etmektedir. Her «Bayer» ilâç ambalajı, «Bayer» salıbilere tanınır.

NAZARI DİKKATE!**SADULLAH ERİM ve Ortakları**

Öztürk — Çankaya — Ege Kollektif Şirketi.

Muvakkat müracaat yeri : Umum Müdürlüğü Bursa Koza Han

111 No. Telefon: 376

**Yabancı memleketlere
TALEBE GÖNDERİLECEK**

iktisat Vekâletinden:

Maden, izabe, makine, elektrik ve kimya Yüksek Mühendisi yetiştirilmek ve bunlardan bir kısmına mensucat ve kâğıt ihtisası yaptırılmak üzere müsabaka imtihaanı ile yabancı memleketlere 60 erkek talebe gönderilecektir.

1.) Müsabaka imtihaanına gireceklerin aşağıdaki şartları haiz olmaları lazımdır:

- a) Türkiye Cümhuriyeti vatandaşı ve Türk ırkından bu-lunmak,
- b) 17 yaşını bitirmiş, 25 yaşını geçmemiş olmak,
- c) İyi hal ve ahlâk sahibi olmak (1941 - 1942 ders yılında mektep müdavimi olmayanlar doğruluk kâğıdı ibraz edeceklerdir.)
- d) Bulaşıcı hastalıklarla malûl olmamak, sıhhati tam ol-mak, bünyesi mühendislik yapmağa ve madene tefrik edilecek-ler için ocaklarda çalışmağa müsait bulunmak,
- e) Lise olgunluk diplomasını ibraz etmek veya bu derecede tahsil gördüğü Maarif Vekillliğince tasdik edilmek.

2.) Birinci maddede yazılı evsafı hâiz olan taliplerin Anka-rada M. T. A. Enstitüsü Genel Direktörlüğüne ve İstanbul'da Sümerbank İstanbul Şubesine bir istida ile 21/10/1942 akşa-mına kadar müracaat etmiş olmaları lazımdır. İstidada yuka-rıda yazılı tahsil kollarından hangisinin takip edilmek istenil-diği tasrih edilecektir.

3.) İstidaya aşağıda yazılı vesak bağlanacaktır:

- a) Nüfus hüviyet cüzdanı veya sureti
- b) Mektep diploması veya vesikası
- c) İyi hal kâğıdı
- d) 4 adet 6X9 ebadında fotoğraf
- 4.) İmtihan 26/10/1942 tarihinde Ankarada M. T. A Ensti-tüsü Genel Direktörlüğünde ve İstanbulda Sümerbank İstanbul Şubesinde yapılacaktır.

5.) İmtihana girmek şartlarını hâiz olup vesakı tam ola-rak vermiş bulunanların 23/10/1942 tarihinde sıhhi muayene-leri icra edileceğinden bu tarihte saat dokuzda Ankarada M. T. A Enstitüsü Genel Direktörlüğünde ve İstanbulda Sümerbank İstanbul Şubesinde bulunmaları şarttır.

6.) İmtihan aşağıda yazılı derslerden yapılacaktır.

- a) Cebir,
- b) Geometri,
- c) Aritmetik,
- d) Trigonometri,
- e) Fizik,
- f) Kimya,
- g.) Ecnebi dil (Bilgilerine göre: Fransızca, Almanca, İngi-lizce)

7.) İmtihanda muvaffak olanlar birinci maddede yazılı tahsil kollarına ayrılacaklardır. Tefrik hakkı imtihaan heyeti-nin salâhiyeti dahilinde olup bu tefrik taliplerin istedikleri kolları mümkün mertebe nazari itibara alınmak suretille im-tihanda gösterecekleri muvaffakiyete ve sıhhi muayenelerinin verdiği neticeye göre yapılacaktır.

Heyetin vereceği karar kabul etmeyenler gönderilme-yecektir.

8.) Maden Mühendisliği için tefrik edilenler tahsillerini M. T. A Enstitüsü nezareti altında yapacaklardır. Bunlar:

- a) Ecnebi memlekete gönderilmeden evvel Zonguldak ma-den ocakları dahilinde en az 9 ay çalıştırılacak ve yevmiye 150 kuruş olacaktır.

b) Talebe akşamları yabancı dil dersi görecektir ve 9 aym hi-tamında ameli çalışmadan iyi not alanlar yabancı dilden im-tihana tâbi tutulacak ve ehliyet gösterenler yüksek tahsil için yabancı memleketlere gönderilecektir.

c) Staj devresinde talebe kazancı ile gecinecek, dilediği yer-de ikamet edebilecek ve ancak fevkalâde istidatları görülen ve fakir oldukları anlaşılanlara ayrıca her ay on liraya kadar nakdi yardım yapılacaktır.

d) Stajda ve lisanda muvaffak olamayanlar arzu ettikleri takdirde yatılı ve parasız olan Zonguldak Maden Teknisyen Mektebinin ikinci sınıfına imtihanızs alınarak aynı ders senesi sonunda ikinci ve üçüncü sınıfların imtihaanlarını birden verip dördüncü sınıfa terfi edebilecekler ve bu sınıfı da ikmal ile «Maden Teknisyeni» ünvanı ile mektepten mezun olanlar, Devlet bareminde 30 lira aslı maaşla işe alımlabileceklerdir.

9.) Madenden başka mühendislikler için tefrik edilecekler doğrudan doğruya yabancı memleketlere gönderilecekler ve Sümerbankın tayin edeceği program dahilinde ve Sümerbank hesabına tahsil edileceklerdir.

10.) Talebeler avdetlerinde tahsillerinin iki misli müddetle hizmet edeceklerine ve aksi takdirde tahsil masraflarını faizi ile defaten ödyeceklerine dair müteselsil kefilli bir taahhütname vereceklerdir.

11.) Ankara ve İstanbula diğer yerlerden imtihaan için ge-lenlerden imtihaanda muvaffak olanlara geliş ve dönüş yol pa-raları verilecektir.

12.) Maden Tetkik ve Arama Enstitüsünün yabancı mem-leketlere talebe gönderilmesine dair olup, evvelce yapılan ilânı işbu ilânla birleştirilmiş olduğundan buradakilerine aykırı şartları hükümsüzdür.

İstanbul Liseler Alım Satım**Komisyonu Reisliğinden:**

Komisyonumuza bağlı altı yatılı lisenin 1942 mali yılı ihtiyaçları olan 17000 kilo zeytinyağının umum tutarı olan 29750 lira tahmin bedelle kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur. Eksiltme 22/X/1942 Perşembe günü saat 15 de Beyoğlunda Liseler Satın Alma Komisyonu binasında yapılacaktır. İsteklilerin vesikalariyle birlikte 2490 sayılı kanunun tarifati dairesinde ha-zırlayacakları kapalı zarflarını sözü geçen saatten bir saat evveline kadar Komisyon Reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri, Postada olacak gecik-meler kabul edilmez. Şartname Galatasaray lisesindedir. (168)

İLK — ORTA — LİSE

İstiklâl Lisesi

Kız

Erkek

Yatılı

Yatısız

Talebe kaydı için her gün müracaat edilebilir.

ŞEHZADEBAŞI, POLİS KARAKOLU ARKASI

Telefon: 22534

Acele kiralık villa aranıyor

Şehir civarında konforlu bir Villâ aranıyor. os : kutusu 1488 e mektupla acele müracaat.

**Bay ve Bayan berberi
FERDINAND**

Osmanbeyden - Taksim İstiklâl Cad. 17 No ya nakledilmiştir. Cumartesi 3 - 10 - 42 den itibaren sayın bayanlara en son usullerle ve mütehassıs bayanlar tarafından her renk saç boyası ve her boyalı saç 6 aylık bukle, masaj, makiyaj, radyölüks V. S. yapmakla faali-yetine başlıyor. Hususî Parfümörî reyonunda en güzel çeşitler bulunur.

**Devlet Demiryolları ve Limanları İşletme
Umum idaresi ilânları**

İşletmemiz Sıhhat servisi için bir sene müddetle her gün saat 14 ten 17 ye kadar serviste kalmak şartile ve mahiyet 210 lira muhammen bedelle bir kamyonetin kiralanması işinin 15/10/942 perşembe günü saat 11 de Sir-keicide 9. İşletme binasında A. E. Komisyonu tarafından açık eksiltmesi yapılacaktır.

Taliplerin 189 lira muvakkat teminat ile aynı gün ve saatte Sirkeicide 9. İşletme binasında A. E. Komisyonuna müracaatları. Şartnameler parasız olarak komisyondan verilir. (224)